

Озвучення.

Франц Кафка: Роберт Стадлобер;

Дора Діамант: Юлія Франц Ріхтер;

оповідач: Ніколаус Кінск;

студія: medienwerk.at

Попередні події. Ч.1. Хвороба. Коли Франц Кафка прокинувся 11 серпня 1917 р. його життя раптово кардинально змінилося: у нього стався крововилив. Незабаром у нього діагностували туберкульоз. Спочатку симптоми хвороби були незначними, у вересні 1917 р. Кафка перебрався в маєток своєї сестри Оттли в Цюрау.

Попередні події. Ч.2. Осінь 1923 р. Берлін. У липні 1923 р. під час відпочку зі своєю сестрою Еллі в Мюріці на Балтійському морі, Франц Кафка зустрів свою майбутню наречену Дору Діамант. Дора і Франц закохалися один в одного, і через кілька місяців Кафка переїхав до неї в Берлін. Дора Діамант зіграє значну роль в останніх тижнях життя Кафки.

Попередні події. Ч.3. Гортань. Через слабе здоров'я Франца родина наказує йому повернутися до Праги. Обговорюється питання, в який санаторій його відправити. Зрештою вони вибирають розкішний санаторій Wienerwald in Feichtenbach (Вінервальд у Файхтенбаху), розташований за 70 км на південь від Відня.

Попередні події. Ч.4. Відень, лікарня. 10 квітня 1924 р. Франц Кафка прибув до Allgemeinen Krankenhaus (Віденської лікарні загального профілю). Після чотирьох годин їзди у відкритому автомобілі він був надто ослаблений. Перебування в лікарні з самого початку було важким. Дора Діамант могла бути з ним лише кілька годин на день.

Субота, 19 квітня 1924 р. Прибуття в Кірлінг. Прохолодно і сухо, максимальна денна температура 13 градусів.

Кафка переїжджає з Віденської лікарні загального профілю в невеликий санаторій д-ра Гофмана в Кірлінгу поблизу Клостернойбурга, всього за 20 кілометрів від Відня. Переваги очевидні: будинок невеликий, максимум 12 пацієнтів, витрати порівняно невисокі, Дора Діамант може перебувати в тому ж будинку.

Неділя, 20 квітня 1924 р. Санаторій д-ра Гофмана. У Кірлінгу в Великодню неділю 1924 р. було прохолодно, опадів не було, максимальна денна температура 13 градусів.

Переїзд до невеликого санаторію Кірлінгу – це як звільнення для Франца Кафки: спокій і керованість маленького будиночка стала протилежністю масовому руху в лікарні, де юрмилися городяни, хворі на поширену хворобу туберкульоз.

Понеділок, 21 квітня 1924 р. Батьківські турботи. Другий день у санаторії д-ра Гофмана – налаштування самого себе. Також турбота батьків, з якими Франц Кафка і Дора Діамант постійно листуються. Вони хочуть знати не лише про стан здоров'я сина, а й чи є у нього все, щоб максимально комфортно почуватися в санаторії.

Вівторок, 22 квітня 1924 р. Фелікс Вельч. Одним із перших відвідувачів Франца Кафки в Кірлінгу був його близький друг Фелікс Вельч, який не тільки брав участь у пошуку підходящого санаторію для Кафки, а також використовував свої контакти, щоб забезпечити Кафці найкращу медичну допомогу.

Середа, 23 квітня 1924 р. Співачка Жозефіна. Незважаючи на те, що санаторій у Кірлінгу був значно дешевший за попередні місця, питання грошей залишалося актуальним. Незважаючи на хорошу пенсію, якої в довгостроковій перспективі не вистачить, щоб не потрапити під повну залежність від батьків, Кафка намагається якомога більше публікувати. Він попросив свого найближчого друга Макса Брода запропонувати журналам і видавцям нещодавно завершену історію «Жозефіна-співачка або Мишачий народ».

Четвер, 24 квітня 1924 р. Розмовні аркуші. Холодний день, знову і знову йде дощ, температура ледь піднімається вище 10 градусів.

У санаторії Кафці призначають лікування мовчанням, яке змушує його записувати свої думки в так звані «розмовні аркуші». Вони дозволяють Кафці спілкуватися з оточенням. На додаток до кількох листів, 40 щільно написаних сторінок є єдиними письмовими документами автора, які існують з цього періоду.

П'ятниця, 25 квітня 1924 р. Лікарі та лікування. Вперше після приїзду Кафки до санаторію настає весна. Сухо і світить сонце, температура близько 22 градусів.

Дора Діамант опікується медичним обстеженням Франца Кафки відомими спеціалістами з Відня, які приїжджають до санаторію. Загалом найближчими тижнями Кафку в санаторії Гофмана лікуватимуть щонайменше сім лікарів і один студент-медик.

Субота, 26 квітня 1924 р. Альтернативні методи лікування. Щоб використати всі можливості лікування Франца Кафки, Дора Діамант прагне залучити до лікування лікаря-натуропата, але санаторій відмовляє. Сам Кафка не проти альтернативних методів лікування. Кілька років тому він також цікавився модним тоді рухом антропософії, але швидко відвернувся від нього.

Неділя, 27 квітня 1924 р. Письменник Франц Кафка. То злива, то дрібний дощ, суттєво холоднішає, температура від 11 до 15 градусів.

У цей день Кафка отримує пакет від видавництва «Die Schmiede», в якому окрім кількох книжок, вкладена передоплата за збірку оповідань «Голодомайстер». Збірка з'явиться незабаром і стане першою книгою Франца Кафки, написаною без участі видавця Курта Вольфа.

Понеділок, 28 квітня 1924 р. Франц Верфель. Йде дощ, температура повітря від 10 до 18 градусів.

В санаторії Кафка намагається продовжувати читати, хоча йому це важко. Він особливо чекав на щойно опублікований роман «Верді. Роман опери» Франца Верфеля, що отримав кількома днями раніше і який супроводжуватиме його в наступні тижні.

Вівторок, 29 квітня 1924 р. Любов до природи. Йде дощ, температура від 9 до 15 градусів.

Особливо затишно почувається Кафка у сільській місцевості. Місця, де він жив, завжди були оточені садами та зеленими насадженнями, які не тільки спонукали його до засмаги, а в першу чергу, займатися садівництвом. Санаторій в Кірлінгу також мав власний сад. Однак Кафці не дозволяли займатися садом і навіть проводити час у саду.

Середа, 30 квітня 1924 р. Півонії. Постійно йде дощ, температура 8 – 13 градусів.

Любов Кафки до природи не обмежується садом. Він також присвячує себе догляду за зрізаними квітами, тому що може ними милуватися зі свого ліжка. Рекомендації щодо

правильного догляду, міркування щодо відповідних композицій і висловлення вподобань до певних квітів можна почерпнути з розмовних аркушів.

Четвер, 1 травня 1924 р. Оттла Давидова, уроджена Кафка. Постійно йде дощ, денна температура 8–14 градусів.

Оскільки хворому Кафці стало надто важко писати, Дора Діамант пише кілька листів його молодшій сестрі Оттлі. Дора не тільки повідомляє улюбленій сестрі Кафки про його стан, але й описує власні хвилювання, оскільки вона не може зізнатися в них самому Кафці. Оттла, насправді Оттілія, стала довіреною особою Дори.

П'ятниця, 2 травня 1924 р. Еллі Германнова, уроджена Кафка. Йде помірний дощ, прохолодно, температура 9–14 градусів.

Еллі, на три роки старша за свою сестру Оттлу. Вона також була довіреною особою Дори стосовно Кафки. Хоча Дора Діамант погано її знала, вона звернулася до неї, щоб попросити грошей. Лікування було дуже дорогим і Дора більше не стримувала себе.

Субота, 3 травня 1924 р. Фатальна новина. Ще один дощовий весняний день у Кірлінгу, температура від 7 до 18 градусів.

Стан Кафки погіршується, д-р Оскар Бек, лікар-фахівець із захворювань вуха, горла, носа, повідомляє в листі друга Кафки Фелікса Вельча про його безнадійний стан здоров'я та рекомендує перевезти Кафку до Праги. Дора отримує таку ж пораду. Однак вона не впевнена, чи це правильний крок.

Неділя, 4 травня 1924 р. Процес пиття. Погода трохи налагоджується, інколи проходять зливи, температура від 10 до 17 градусів.

Тема «пити» визначає повсякденне життя Кафки в санаторії. Особливо зрозуміло з розмовних аркушів, як важко йому пити воду, молоко, а також вино чи пиво. Кафка згадує ті часи, коли він міг пити без зусиль.

Понеділок, 5 травня 1924 р. Жваве листування між Кірлінгом і Прагою. Падає помірний дощ і холоднішає, температура 10–12 градусів.

Спілкування з друзями та родичами відбувається переважно через листи; телефонні дзвінки трапляються рідко. Кафка відмовляється від візитів до санаторію. З травня Дора Діамант переймає на себе більшу частину листування Кафки. У листах до батьків вона продовжує замовчувати про стан здоров'я Кафки.

Вівторок, 6 травня 1924 р. Приїзд Роберта Клопстока. 6 травня Роберт Клопсток прибув у Кірлінг і оселився в санаторії. Приїзд друга планувався завчасно і був добре сприйнятий Кафкою та Дорою Діамант. Відтепер Клопсток також опікуватиметься Кафкою.

Середа, 7 травня 1924 р. Вирок для Кафки через туберкульоз. До хвороби Кафка був дуже спортивним. Він любив багато ходити в гори, грати в теніс і їздити верхи. Кафка мав власний гребний човен і в дитинстві відвідував школу плавання. Він також займався так званим «Мюллерном», особливим видом гімнастики. Тепер, у санаторії, навіть прогулянки надто виснажливі для ослабленого Кафки.

Четвер, 8 травня 1924 р. «Погода, погода! Але ми не скаржимося». У перші дні перебування в санаторії погода була холодна і волога.

По-справжньому користуватися балконом з прекрасним краєвидом, про який часто згадують у рекламних буклетах, Кафка матиме можливість лише з середини травня, коли погода налагодиться і температура підвищиться.

П'ятниця, 9 травня 1924 р. Заява. Дощі вщухають, однак температура знижується і коливається від 6 до 11 градусів.

До зустрічі з Дорою Діамант Кафка вже був тричі заручений. Тепер він планує одружитися на Дорі. Обставини в санаторії підштовхують його до одруження. Кафка пише листа святому отцю Дори. В одному він точно впевнений: без його благословення він не одружиться з нею.

Субота, 10 травня 1924 р. Будні в санаторії. Повсякденне життя в санаторії складається з відвідування лікаря та примусового харчування. Зазвичай, Кафка пригнічений, але в рідкісних випадках він самовпевнений. І Дора Діамант, і Роберт Клопсток є великою підтримкою для нього.

Неділя, 11 травня 1924 р. Зігфрід Леві. Цієї неділі Кафку відвідав його дядько Зігфрід Леві, з яким у нього були теплі стосунки. У дитинстві Кафка проводив літні канікули з Леві. Кілька місяців тому дядько відвідував його в Берліні і направив до санаторію «Віденський ліс». Відтепер він частіше відвідуватиме Кафку.

Понеділок, 12 травня 1924 р. Макс Брод. Цього понеділка Кафку відвідує його хороший друг Макс Брод. Привід не найкращий: здоров'я та психічний стан Кафки погіршуються. Йому потрібна підтримка найближчих друзів, включаючи Брода, Оскара Баума, Фелікса Вельча та інших.

Вівторок, 13 травня 1924 р. Вегетаріанство Кафки. Погода суха і стає тепліше: температура піднімається до 21 градуса.

У санаторії Дора Діамант готує для Кафки, який ще з початку 1910-х дотримувався переважно вегетаріанської дієти. Це було не легко, оскільки в багатьох місцях у меню не було вегетаріанських страв.

Середа, 14 травня 1924 р. «Голодомайстер». Травневий теплий день, температура досягає 24 градусів.

У Кірлінгу Кафка довго чекав на редакцію своєї збірки оповідань «Голодомайстер». За наполяганням М. Брода він отримав першу редакцію з друкарні в середині травня і взявся коригувати оповідання.

Четвер, 15 травня 1924 р. Листування. Температура від 13 до 24 градусів, сухо.

В листах, які надсилають із санаторію, є система. Батьки Кафки отримують евфемістичні новини, а його сестри – про справжній стан його здоров'я. Разом з цим листи Дори містять інформацію, яку потрібно було приховувати від Кафки.

П'ятниця, 16 травня 1924 р. «Серце питушого» Кафки. Напої шкодять Кафці, але особливо йому шкодить їжа. Він все частіше замінює тверду їжу молоком і розбавленим йогуртом, доповнює її кухлем пива. Він також любить хороше вино. Однак йому часто доводиться задовольнятися тим, як п'ють інші.

Субота, 17 травня 1924 р. Уявна надія. У середині травня Кафка, схоже, йде на поправку: він не так сильно кашляє, покращується якість сну; спадає гарячка. Але два лікаря д-р Гласс і д-р. Гаек, які приїжджають до Кірлінга цієї суботи, констатують протилежне.

Неділя, 18 травня 1924 р. Лікування та непритомність. Для лікування туберкульозу Кафки Дора Діамант запрошує доктора Гласса. Він обмінюється своїми думками з завідувачем клініки ларингоринології д-ром Гаском, і вони одноставно висловлюються щодо перевезення Кафки знову до Відня.

Понеділок, 19 травня 1924 р. Життя на трьох. Спільне перебування в санаторії було гармонійним. Поки Дора Діамант і Роберт Клопсток разом доглядають за Кафкою, вони підтримують одне одного. Листування неодноразово свідчить про тісні стосунки між ними трьома.

Вівторок, 20 травня 1924 р. Останній лист до Макса Брода. Постійно йдуть короткочасні зливи, максимальна денна температура сягає 26 градусів.

20 травня Кафка пише свого останнього листа своєму другу Макс Броду. У ньому він шкодує про свою похмурість під час візиту Брода в санаторій вісім днів тому.

Середа, 21 травня 1924 р. Мілена Єсенська. У травні Кафку відвідує його подруга Мілена Єсенська, яка живе у Відні. Журналістка та письменниця вперше звернулася до Кафки у 1919 р., бо хотіла перекласти його тексти. Інтенсивне листування переросло в роман, а згодом у дружбу.

Четвер, 22 травня 1924 р. Листи до батька. Стосунки Кафки з батьком завжди були неоднозначними. У своєму відомому «Листі до батька» він зображує його як тиранічного ворога, а в листі до Феліції Бауер описує дистанційні відносини з батьком.

П'ятниця, 23 травня 1924 р. Стосунки Кафки з матір'ю. Хоча стосунки Кафки з матір'ю були пронизані індивідуальними конфліктами, його щоденникові записи та численні листи з санаторію від нього самого, Дори Діамант і Роберта Клопстока свідчать про глибоку чуттєвість.

Субота, 24 травня 1924 р. Читання Кафки. Теплий сонячний день, температура сягає 23 градусів.

Якщо роком раніше у Берліні Кафка регулярно читав вголос, то тепер читання вимагає від нього багато енергії. Проте він не зупиняється: як завжди, він читає книги, журнали та газети і насолоджується кожним книжковим пакунком.

Неділя, 25 травня 1924 р. Феліція Бауер, двічі наречена. В останні дні в Кірлінгу Кафка згадує багатьох старих знайомих, у тому числі свою колишню наречену Феліцію Бауер. Про це свідчать деякі записи з розмовних аркушів.

Понеділок, 26 травня 1924 р. Розпач і невпевненість. Погода зіпсувалася, через проливний дощ температура ледве сягала вище 15 градусів.

Наприкінці травня Кафку охоплює відчай. Хоча в листах до батьків він все ще жартує, розмовні аркуші демонструють його невпевненість. Той факт, що Кафку тепер потрібно годувати штучно, посилює його хвилювання.

Вівторок, 27 травня 1924 р. Макс Брод і Франц Кафка. Йде сильний дощ, температура 11–16 градусів.

27 травня Макс Брод святкує своє 40-річчя. Кафка теж думає про це і записує цей день у розмовні аркуші.

Середа, 28 травня 1924 р. Ліки. В останній тиждень свого життя Кафка майже не приймає відвідувачів ні з боку рідних і друзів, ні з боку віденських фахівців. Роберт Клопсток бере на себе єдину медичну допомогу, метою якої на даний момент є лише полегшення болю. З квітня Кафка отримує різні ліки та ін'єкції для поліпшення загального стану. Лікування варіювалося від ментолової олії до кокаїну і не завжди без побічних ефектів. У Кафки виникали стани тривоги, які він неодноразово фіксував у розмовних аркушах.

Четвер, 29 травня 1924 р. Спогади Дори Діамант. Дора Діамант, яка доглядала за Кафкою ще в Берліні, з великою відданістю доглядає за ним вже смертельно хворим. В Кірлінгу вона впорядковує його справи і приймає рішення.

П'ятниця, 30 травня 1924р. Сни Кафки.

Сонячний, сухий день, температура на початку літа вище 20 градусів.

Роками Кафка записував свої сни в листах або щоденниках і згодом використовував їх мотиви для літературних текстів. Сновидіння не халишають Кафка і в санаторії, він записує їх і розповідає про них, але тепер немає можливості для їх літературного втілення.

Субота, 31 травня 1924 р. Безнадія. Наприкінці травня Франц Кафка почував себе все гірше і гірше. Він втратив надію, став залежний від знеболюючих і змушений годуватися штучно. Роберт Клопсток не має позитивної відповіді на постійні запитання родини про його стан.

Неділя, 1 червня 1924 р. Смертельний страх. Початок червня сухий і теплий, максимальна денна температура майже 27 градусів.

Життя Кафки добігає кінця. Незрозуміло, чи здогадується він, що скоро помре. У своєму заповіті, який він склав багато років тому, він просив Макса Брода після його смерті спалити всі його неопубліковані тексти без винятку.

49 / 5 000

Понеділок, 2 червня 1924 р. Останній лист до батьків. Час від часу йде дрібний дощ, але доволі тепло, температура вище 20 градусів.

2 червня Кафка пише свого останнього і одного із найдовших листів до батьків. Зрештою Дора змушена перервати писання Кафки. Ця обставина і зміст листа свідчать про виснаженість Кафки.